

«Αλαβροστοισειώτης» του Παύλου Ι.Λιασίδα

Το ποιητικό θέατρο είναι ένα από τα πιο δύσκολα και ιδιόμορφα ήδη. Η ισορροπία μεταξύ του λυρικού και του δραματικού στοιχείου δημιουργεί αυτό τον παράξενο ενδιαμέσο χώρο, όπου οι διαδιάστατες ποιητικές εικόνες μεταβάλλονται σε τρισδιάστατες σκηνικές και κινούνται δραστηριοποιώντας τις εσωτερικές κινητήριες δυνάμεις. Ο «Αλαβροστοισειώτης» γράφτηκε από τον Παύλο Λιασίδα ως έργο θεατρικό, αλλά η ύλη του είναι ποιητική. Ο στίχος του Λιασίδα αβίαστα πλάθεται σε υπόθεση, αφήγηση, περιγραφή, δράση, διάλογο. Η διαλογική σύνθεση είναι χαρακτηριστική για πολλά από τα ηθογραφικά ποιήματα του Λιασίδα. Συχνά οι στιχομυθίες μεταξύ των προσώπων των ποιημάτων του προχωράνε γρήγορα τις μικρές ιστορίες των ποιημάτων, ψυχογραφώντας ταυτόχρονα τους συνομιλούντες και μέσω τους εκφράζοντας το κοινωνικό περιβάλλον και το ηθικό κλίμα.

Στον «Αλαβροστοισειώτη» ο Λιασίδης προχωρά πολύ πιο πέρα από την ηθογραφία, ανακαλύπτοντας στην κα-

θημερινότητα βαθιές πηγές δραματικότητας και τραγικότητας. Η φιγούρα του «Αλαβροστοισειώτη» —ονειροπαρμένου μικρού γιου της οικογένειας, στο κείμενο του Λιασίδα δεν αυτοεκφράζεται, αλλά ζωγραφίζεται μέσα από περιγραφές, αντιδράσεις συναισθημάτων, προσώπων του περιβάλλοντός του. Η φιγούρα αυτή έχει τις ρίζες της στη μακρά κυπριακή ποιητική παράδοση. Από τα δημοτικά τραγούδια μέχρι τον Βασίλη Μιχαηλίδη, είναι γνωστές οι αναφορές σε στοιχειωμένους, νεραϊδοπαρμένους, μαγεμένους. Ο Λιασίδης, ως ποιητής που ποτέ δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για τα κοινωνικά προβλήματα, εντάσσει την παραδοσιακή, ρομαντική, φανταστική εικόνα, τα νεραϊδοπαρμένα, σε πλαίσιο ρεαλιστικά δοσμένου κοινωνικού περιβάλλοντος, δείχνοντας την αναπόφευκτη τραγική μη συμβατότητα των δύο κόσμων— του γήινου ρεαλιστικού και του μαγεμένου.

Αυτή την παράλληλη ύπαρξη των δύο κόσμων και τη μη συμβατότητα τους μετέφερε στη Νέα Σκηνή του ΘΟΚ ο σκηνοθέτης Ανδρέας Τσουρής. Ο συνδυασμός αυτής της θεατρικής αδικότητας και αυτού του ονόματος αποσιελεί

πια αναμφισβήτητη πραγματικότητα με τον «Αλαβροστοισειώτη», τον οποίο προσωπικά θεωρώ μίαν από τις καλύτερες παραστάσεις του ΘΟΚ των τελευταίων χρόνων. Ο Τσουρής, ανταποκρινόμενος στους σκηνηκούς κανόνες, βλέπει την ανάγκη να κάνει τον «Αλαβροστοισειώτη» ένα πρόσωπο θεατρικά υπαρκτό. Ετσι του δίνει λόγο-επιλογή από τα «ονειρικά» ποιήματα του Λιασίδα, γραμμένα στις στιγμές που ο ποιητής ήταν «στοιχειωμένος» από τις δικές του νεραϊδες, από τη σελήνη, από την ίδια την ποίηση.

Οπότε οι δύο παράλληλες πραγματικότητες, η ρεαλιστική και η ονειρική, συνυπάρχουν, συνδυάζονται, εναλλάσσονται, αλλά δε συμβαδίζουν. Γούστο, αίσθηση μέτρου, ρυθμός χαρακτηρίζουν τη σκηνοθετική μανιέρα με την οποία ο Ανδρέας Τσουρής μεταπλάθει τον ποιητικό λόγο σε σκηνική δράση. Η απλότητα και η αφαιρετικότητα δεν φτωχαίνουν, αλλά εμπλουτίζουν την αισθητική της παράστασης. Η καθαρότητα της σκηνοθετικής σκέψης ορίζει την καθαρότητα του λόγου και της εικόνας. Οι συντελεστές της παράστασης παρου-

σιάζονται ως συνειδητοποιημένοι ομοιδατές, που υιοθέτησαν τη σκηνοθετική πρόταση και τήρησαν την ποιητική αφαιρετικότητα, ο καθένας στον τομέα του. Το φυσικό ξύλο του δαπέδου και το μέταλλο της σελήνης που δεσπόζει στον κόσμο των στοιχείων, είναι η τόσο απλή και τόσο πειστική σκηνογραφική πρόταση του Δημήτρη Νεοκλέους. Η μινιμαλιστικά σηματοδομημένη διαμόρφωση του χώρου είναι αρκετή για την απόδοση των παράλληλων πραγματικοτήτων. Η ενδυματολογική εγκράτεια παραπέμπει σε μια ουσιαστική κυπριακότητα, μακριά από την ηθογραφία.

Η μουσική της Σόφιας Σέργη δεν περιορίζεται στον ατμοσφαιρικό σχολιασμό, είναι αυτοτελής, σοβαρή, δημιουργική δουλειά, η οποία πραγματεύεται μουσικά τις έννοιες της ποίησης του Λιασίδα. Η παρουσία των κλαρίνων στη σκηνή, διακριτική και σημαντική ταυτόχρονα (Κλ. Ζαμπακίδης, Γ. Τσουρής). Διακριτικός και σημαντικός ο φωτισμός του Γιώργου Κουκουμά.

Αυτές οι δύο λέξεις, διακριτικότητα και σημαντικότητα, αποτελούν κλειδιά και για τον υποκριτικό τρόπο

**NONA
ΜΟΛΕΣΚΗ**

που ακολουθήθηκε από τους ηθοποιούς της παράστασης. Η συγκρατημένη έκφραση, σε συνδυασμό με τη μεγάλη συναισθη-

ματική φόρτιση, έδωσαν την καταπληκτική εσωτερικότητα στο ρόλο της μάνας (Ελενας Παπαδοπούλου). Η καλύτερη, κατά την άποψή μου, δουλειά της ηθοποιού, ή ίσως, εξίσου καλή με τη «Λουνάσα». Πολύ γεμάτος, ολοκληρωμένος ο πατέρας (Ανδρέας Βασιλείου). Η Λένια Σορόκου ξεφεύγει εντελώς από τους ηθογραφικούς κινδύνους στο ρόλο της γριάς προξενήτρας. Οι Χριστιάνα Λάρκου και Νικολέττα Χριστοφόρου ξεπερνούν τις αντικειμενικές δυσκολίες στις «ονειρικές» σκηνές ως νεραϊδες και στις «πραγματικές» ως γειτόνισσες που ξετυλίζουν το νήμα της μοίρας. Πολύ καλή η ομαδική σκηνή στην οποία συμμετέχει και ο Γ. Τσουρής, όπου η απλή συγχρονισμένη κίνηση αποτελεί πλαστική αλληγορία γεωργικών εργασιών και στο κέντρο ο Νεοκλής Νεοκλέους, ο

«Αλαβροστοισειώτης», καταδικασμένος επειδή επικοινωνεί και με τους δύο κόσμους. Μ' έναν εντυπωσιακό αυτοέλεγχο κρατάει το μέτρο και νικάει τον τόσο επικίνδυνο για τους δύσκολους του στόχους, εχθρό της υπερβολικής εκφραστικότητας. Ο ήρωάς του θα μπορούσε να φανεί υπερβολικά «φευγάτος», υπερβολικά αλλιώτικος, υπερβολικά ρομαντικός, υπερβολικά τραγικός. Τίποτα απ' όλα αυτά. Πολύ καλός χειρισμός του ποιητικού λόγου, στηρίζεται στην πραγματική κατανόησή του. Η πλαστική, ακόμα και η έκφραση του προσώπου ελέγχονται και στις κορυφώσεις του ρόλου.

Παρότι τόσο κυπριακή, η παράσταση θυμίζει ή μάλλον παραπέμπει ή—καλύτερα—επικοινωνεί με το ποιητικό θέατρο του Λόρκα.

● **Σκηνοθεσία:** Ανδρέας Τσουρής. **Σκηνικά-κοστούμια:** Δημήτρης Νεοκλέους. **Μουσική:** Σοφία Σέργη. **Φωτισμοί:** Γιώργος Κουκουμάς. **Παίζουν:** Νεοκλής Νεοκλέους, Ανδρέας Τσουρής, Ανδρέας Βασιλείου, Χριστιάνα Λάρκου, Νικολέττα Χριστοφόρου, Λένια Σορόκου, Έλενα Παπαδοπούλου, Γιώργης Τσουρής. **Παίζουν κλαρίνο:** Κλεάνθης Ζαμπακίδης, Γιώργης Τσουρής